

Nadaljevanje na 2. strani)

HEINRICH BÖHL

Zumpenova

Zumpenova sem povabil na večerjo. To sta simpatična človeka, s katerima me je seznanil moj tast. Ves čas po moji poroki si stalno prizadeva, da bi me seznanil s ljudmi, ki bi mi lahko koristili. In Zumpen mi lahko koristi, ker je šef komisije za natečaje, ki pri gradnji velikih naselij odloča, komu bo zaupala gradbena dela, jaz sem se pa priženil v podjetje, ki se ukvarja s globokimi izkopavanji.

Tisti večer sem bil vznemirljiv. Moja žena Berta me je mirila: «Dejstvo, da sploh pride, že nekaj pomeni», mi je govorila. «Skušaj pogovor previdno napeljati na posel. Ti veš, da bodo jutri objavljeni rezultati natečaja.»

Stal sem za zaveso pri vstopu in čakal na Zumpenova.

Mislil sem na natečaj: bil je to velik posel in zaslužil bi lahko 20.000 mark.

Tudi Berta je bila razburjena. «Vse bo dobro. Ti boš dobil naročilo,» je rekla.

Temen avto se je ustavil pred hišo. Videl sem Zumpenova, kako se vpejla po stopnicah. On je bil visok in vlek, na senčih siv, eden tistih, ki jim v tridesetem letu pravijo, da je črna črna. Gospa Zumpenova je sloka črna črna. Na Zumpenovem obrazu sem videl, da mu ni prijetno, ker bo večerjal z nama.

Stopil sem počasi k vratom in jih odprl.

«Ah zelo lepo, da sta prišla,» sem rekla.

Zumpenova je najino stanovanje ujevala. Nasmehnila sta se, ko sta videla v moji delovni sobi veliko pisalno mizo. Tudi meni se je zdelo tisti trenutek prevelika.

Ko smo se vrnili v jedilnico, je Berta se servirala.

Pomenkovali smo se o knjigah in filmih, o zadnjih volitvah. Tedaj sva poznala Zumpenova fotografije z njegove poročne potovanja: slike z nekega obala, španske osele in panorame Casablance. Spet smo pili konjak, ki sem vstal, da bi prinesel fotografije iz najinega predzadnjega življenja, mi je Berta namignila in nisem prinesel. Dve minuti je bilo popolnoma tiho. Vsi smo mislili na posel. Jaz sem mislil na 20.000 mark. Zumpen je mislil na uro: «Skoda da je deset;» odgovoril je Berta. Bil je prijeten večer. Gospa Zumpen pa je rekla: «Čudovito tiho, ni upam, da se bomo kmalu videli.»

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

Slika predstavlja ilustracijo iz knjige «Kruh zgodnjih let», ki jo je napisal avtor pričujoče črtice. Prevreda iz izdaje pri Mladinski knjigi v Ljubljani, in sicer v znani zbirki Školjka. Prevreda jo je Ala Peče, ilustrirala in opremila pa Tina Stegovec.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

«Kaj bova prišla,» je rekla Berta. «Moje smo stali še pol minute. Vsi smo mislili na posel in vedel sem kako Zumpen čaka, da bi ga popeljal stran in se s njim pomenil o poslu. Toda tega ni sem storil.»

«Kaj nisi govoril z njim o poslu?» je rekla Berta. «Da bo jutri objavljen izid natečaja,» je rekla Berta blago, «lahko bi se s kakršnimkoli izgovorom povabil v delovno sobo in se tam z njim pomenil.»

Molčal sem. Vzela je predpasnik, vstopila v kuhinjo. Ko sem se vrnil, sem stopil v kuhinjo, sem zagledal Berto z avtomobilskimi ključi v roki.

«Kaj pomeni to?» sem vprašal.

«Seveda morava tja,» je rekla.

V mestu so bile kavarne in restavracije bleščeče razsvetljene. Ljudje so se na terasah in od kovinskih pepelnikov in posod za sladoled se je odbila svetloba.

«Ko sva se zaustavila pred Zumpenovo hišo me je Berta ohrabruječa gledala, toda ostala je v avtomobilu. Takoj sem pozvonil in bil sem presenečen, kako hitro so se vrata odprla. Zadel me je, da gospa Zumpen ni bila začudena, ker me spet vidi.»

«Oprostite, rad bi govoril z vašim možem,» sem rekla.

«Ga ni doma, vrnil se bo čez pol ure,» je odgovorila. V predsobi sem videl mnogo madon, gotških, baročnih.

CITTADINI,

«Isti noter, oni a Ronchi, sono stati strappati quasi tutti i manifesti denunciando che il teatro giovedì di Trieste presentava all'esibizione l'opera tedesca "La principessa della giarda".

«È diritto, sancito dalla Costituzione repubblicana (art. 6) la convivenza a parità di diritti politici, civili e linguistici da parte delle minoranze linguistiche e nazionali.

Questo è un diritto che i COMunisti hanno sempre riconosciuto, difendendo le minoranze slovene e discendenti le imposte su di loro, sacrifici le servizie che il fascismo ha perpetrato nel corso della minoranza slovena della nostra provincia.

«Obligated to parlare una lingua che non era la loro (origenaria);

«Cacciati dalle scuole, condannati all'analfabetismo se si rifiutavano a parlare la lingua supportata;

«Contratti a modificare, perfino, il loro cognome di nascita;

«Sono stati costretti dal fascismo a non praticare il loro folclore, la poesia, l'arte figurativa.

«OGGI COME IERI!!!

I COMunisti Ronchi levano alto la loro protesta, il loro disappunto per quanto ieri notte è stato fatto poco o niente per parte dei COMunisti locali. Quelli che sanno ancora oggi la storia, quelli che la storia ha condannato, che che vivono impuniti, liberi di dimostrare, che la loro ignoranza per l'arte, sta per sfociare in una nuova odia di "FASCI" nei confronti della minoranza slovena.

«E LE AUTORITÀ LOCALI DOVERANNO?»

ED I PARTITI CHE IN OGNI CANTONE ELETTORALE TANTO SI AFFANNO, MA A CHIEDERE IL VOTO DI QUESTA MINORANZA, COSA DICONO?

«STIAMO ATTENTI SIGNORE! Tutto ciò che è accaduto ha certo un legame stretto con le intenzioni espresse dagli stessi governatori con quanto l'altra notte hanno fatto ALL'ALBUM RIVOLUZIONE DEL PARTITO SOCIALISTA TRIESTINO.

«SPERIAMO TUTTA LA NOSTRA AZIONE POLITICA E CULTURALE IMPUNITA E DEDICATA A TUTTI I CITTADINI DI QUESTA CITTÀ. I COMunisti non avranno paura la sicurezza di girare per il paese come glielo garantisce l'art. 6 della nostra Costituzione.

I COMunisti di Ronchi rivelano da parte loro tutta la loro disonestà e la loro solidità a tutti i cittadini di lingua slovena residenti a Ronchi per l'onta dubita.

Il Comitato Cittadino del P.C.I.

JESEN
JE
PRED
NAMI...

Ob zaključku predsezone SG in pred začetkom nove sezone

Še enkrat o elementi, ki jim ni do mirnega sožitja s Slovenci, nastopili proti kulturni prireditvi

Delavci demonstrirajo želen oder, ki nam je zvesto služil ob uprizaranju na prostem. Vremena postaja jo v večerih čedalje bolj hladna, zato se tiha železna ograda umikajo zaprtim in kmalu kurjenim dvoranam.

Pregledujem opravljeno delo. Po povratku s počitnic smo gostovali v štirih krajih našega ozemlja. 20. avgusta smo obiskali s Lučevovo «Priglasem zemlje» Trebe. Ob velikem zadovoljstvu občinstva smo prav tam uprizorili še 22.VIII. Nušičevega «Dra. 26.VIII. Gohevo «Snežuljica», 27. pa Kalmánovo «Čadarsko knežino».

Tri dni za tem, t. j. 30. avgusta, smo se preselili naš oder v Nabrežino. Zaprto smo tudi tu izvedli naš poletni repertoar: 30. «Priglasem», 31. «Snežuljica», 2. septembra «Dra. 3. «Čadarska».

Prvič nas je pot letos peljala tudi v Veliki Repen.

Moram priznati, da nas je, kljub deficitarnosti predstav, nemalo razveselil obisk vaščanov. 9. septembra smo torej za Repence uprizorili Nušičevega «Dra. 10. pa smo jim nudili nekaj zabavne glasbe v obliki «Čadarske knežine».

16. in 17. septembra smo bili gostje goriske prosvetne zveze, ki je priredila v Standeržu že tradicionalen poleten nastop slovenskega gledališča. Z obema predstavama («Snežuljica» in «Čadarska») so bili organizatorji in občinstvo zelo zadovoljni, tako da so nas ob zaključku še vabili k sebi.

V tem kratkem času smo torej nastopili kar trinajstkrat, lahko pa bi našli še več nastopov, če upoštevamo, da smo nastopili 6. septembra v okviru ljubljanskega festivala v Javorškovi «Manevri» v ljubljanski Drami in da smo že za trdnoracionalni nastop v Ronkah, ki se je nepravilno žalostno izjalovilo.

Smatramo za potrebno, da obvestimo javnost tudi o tem ponesrečenem poizkusu. Uspešno nam je dobili v Ronkah dvorano za gostovanje našega gledališča. Izbrali smo za poizkusno predstavlo Kalmánovo opereto «Čadarsko knežino», ki bi morala po našem znanju tudi tako občinstvo, ki bi povsem ne razumelo našega jezika. Po razgovorih in pregledih je bilo vse dokončno zmenjeno za petek 15.IX. ob 20. Kot se nikoli je tokrat držal pregovor o «petkus». Nepravilno, ne težave so nas prisilile, da smo predstavlo preložili na torek 19. V soboto 16. smo prešli brzojav s splošno, da je treba zaradi ateknih «viri» preložiti esne dne nastop našega gledališča v Ronkah.

Kaj se je v tem kratkem času zgodilo? Neznana roka nam je dobrohotno odposlala pismo s ciklostiliranim lepakom, ki ga tu objavljamo. VCERAJ KAKOR DANES?!!

Upajmo, da ne! Upajmo, da je bilo delo neznancev, nekulturnih hujškatcev iz Ronk nepremišljeno. Ne moremo si sicer predstavljati zagotovil centralne vlade o pravicah, ki jih uživajo manjšine v državi, ne moremo si predstavljati garancij, ki nam jih daje zakon o varnosti ob izvajanju našega mirolnubnega kulturnega poslanstva med slovenskim življenjem.

Upajmo, da je bilo to dejanje samo nebljuv opomin dremajočim, da ni vse tako lepo urejeno, kot si kdo predstavlja.

Slovenci iz Ronk in okolice in številni pravilno misleči Italijani so bili prikrasani za kulturni udeležec, nam pa je še bolj jasno, kako potrebno bi bilo čimvečkrat obiskati te kraje.

Za letos smo sicer zaključili našo predsezone na odprtem, a nova XVII. gledališka sezona 1961-62, ki bo otvorila v tržaškem Avditoriju 14. oktobra, nam mora prineseti načrte za še bolj vztrajno delo.

ADRIJAN RUSTJA

Pozdrav
prof. Andreja Budala
na VI. kongresu

Zveze jugosl. književnikov v Sarajevu

Spoštovani zborovalci! Dovolite, da vam kot gost iz Trsta sporočim pozdrave iz najzahodnejših krajev slovenskega ozemlja. Umetniško ustvarjanje v naši besedi se je v tistih krajih pojavljalo v raznih, debelih in smehih. Primož Trubar je v 16. stol. gojil naš pesem in govore, podobno v 17. stol. Janez Svetokriški. V Gorici je deloval kot pesnik in prosvetni delavec Valentin Stančič, Simon Gregorčič je v mladosti začel peti v Gorici in je v starosti v njegovi dopisnici svoje delo. Razen Koseskega je v Trstu ustvarjal prejšnje stoletje Fran Cegnar, poleg njega krajšo dobo Fran Levstik. V Beneški Sloveniji je pesnik Ivan Trzinke-Zamejski. Anton Askerc je zdel «Jadranske bisere» ob morju med Trstom in Devinom. Ivan Cankar je imel v Trstu v naši dobi znamenita predavanja. Alojz Gradnik se je izločil v Gorici ter se navdušil za primorske snovi, France Bevk je ustvaril vrsto svojih najboljših del v Gorici in Trstu. Jože Pahor je velika pesnik v Trstu. Ciri Kosmac je začel v Trstu oblikovati pereče snovi. Karel Sirok in Jo. sip Ribičič sta snovala in objavljala na Tržaškem. Ino Grušen iz Nabrežne je zakorenjen v domači grudi. Po volji je ustvarjal v Trstu Tržačan Vladimir Bartol. Danes snujejo v tem mestu svoja dela Boris Pahor, Alojz Rebula in dr.

Vrsta takih pričevanj bi se dala precej raztegniti. V znamenju slovenske besede, ki se je niško gojila in je v raznih dobah marsikaj klenega ustvarila ter dala svoj prispevek v narodnoosvobodilni borbi in njej. Želim na tem zborovanju uspešno delo s plodnimi zaključki in sklepi.

Sl. Ru.

OB STO TRIDESETI OBLETNICI ROJSTVA FRANA LEVSTIKA

Vse življenje mu je bila sreča tuja Zaradi razočaranja je postal pesimist

(Človeška podoba umetnika po opisu nekaterih sodobnikov)

Fran Levstik, čigar stotridesetletnico rojstva praznujemo 28. septembra, je ena največjih osebnosti slovenskega kulturnega življenja v drugi polovici preteklega stoletja. Levstik je pesnik, avtor lirskih, epških in ljubkih otroških pesmi. Levstik je pisatelj, ki je z Martijem Knapom pokazal, kakšno nam slovenska ljudska povest. Levstik je tudi pisatelj, ki je dvignil slovenski pripovedni jezik in obenem človek, ki je dal pobudo za ustanovitve slovenskega Dramatičnega društva, zametka slovenskega narodnega gledališča. Razen tega je Levstik literarni kritik, začetnik slovenske literarne kritike, znanstvenik-dilog, prvi narodni ideolog, prvi programatik slovenskega pripovednega jezika in končno začetnik mladostnega gibanja, ki je pridobilo za narodno stvar še odpujeno slovensko meščanstvo in izobraženstvo. Toda kakor soji Levstik med največje vrhove v našem kulturnem življenju, tako je tudi njegova osebnost ena najbolj tragičnih osebnosti v vrsti slovenskih velikih mož.

Levstik je bil že v mladosti izredno samozavesten in odločen človek. «Eže kot četrtošolec je bil,» tako piše Stritar, «sprava glava, vodja in poveljnik svojih součencev. Ne samo oni, vse mu je bilo pokorno. Vsa hiša je bila njegova in on je čisto gospodoval precej prešerno in poredno.» Toda že v mladosti se pojavljajo pri Levstiku poteze, ki so se šele v kasnejšem času določene razvile: svojeglavost, mrka trma, častihlepje, brezobzirnost in nedozgovnost za vsak pамет nasvet. Značilno za to je njegovo ponašanje pri maturi, kajti Stritar piše, da si ni upal k maturi samo zato, ker se je bal, da je ne bi napravil z odkliko. Toda Levstikov značaj je bil vseeno plemenito dograjen in od svojih spoznanj ni odstopil niti za las. «Kar je spoznal za pravo in resnično,» piše Fran Levce v svoji razpravi o Levstiku, «to je branil z ognjevitov zgovornostjo. Nazore in prepričanje svoje je zagovarjal odločno, brezobzirno, vsake-mu je povedal na vsa usta v obraz, kar je mislil. Kadarkoli se je boril, zgrabil je za naostrejšo orožje.»

Ze po naravi samosvoji, vase zaverovan in občutljiv značaj se mu je v trdem življenju, ki je bilo ena sama borba za obstoj, spreminilo. Njegovo življenje je bilo trnava pot javnega delavca, ki se je zaradi svoje borbene naprednosti zameril tedanjim veljakom, katerih vodja Janez Bleiweis ga je obsodil na pugin z znanim izrekom «Pogine naj pesa!» Tudi v svoji ljubezni je Levstik doživel razočaranja in razumljivo je zato, da je zaradi bridkosti, ki jih je prežal v življenju, postal pesimist in obenem skrajno občutljiv.

človekom. Zlasti po grenkih svojih izkustvih je postal naposled oprezen in se je izogibal vsaki, kolikor bolj sumljivi družini. Poiskal si je «ebon retriro» v neki postranski sobici krme v Spitalski ulici. Kdor ga je hotel videti, se z njim spoznal, je moral k njemu v navedeno krmo. Pa to ni bilo tako lahko. Ako mu je bil prišel po lice, sprejel ga je kaj prijazno, ter se pogovarjal, z njim. Ako pa ne, zagrmlje je nad njim, da ga ni bilo blizu nikoli več. Naj navedem, kako sta se spoznala Levstik in Gregorčič. Nekot, tiste dni, ko je izšel prvi zvezek njegovih poezij, je prišel Gregorčič v Ljubljano in zvečer, da se seznanj s kakim odličnikom, napotil se je k «Avstrijskemu cesarju». Tu so pri neki mizi sedeli trije ljudje, izmed katerih je posebno eden bil kaj glasan in zgovoren, dočim sta ga ostala dva prav verno poslušala. Snov se je sukala okoli izšlih poezij in Gregorčič je postal pozoren. Ko se čez nekaj časa poslušalca poslovlita in prej omenjeni govornik ostane sam, pridruži se mu Gregorčič, proseč ga dovoljenja, da bi smel prisesti k njemu. «V krmi smete sedeti kamor vam drago, odvrača mi malomarno. In ko se pohlevni pesnik opravičuje, da ga sicer ne bi motil, toda, da je tuje, mu reče oni: «Vem, Gorican! Kako vi to veste, gospod?» ga vpraša Gregorčič, «Saj vas izdaja jezik, ga poučim, kaj ne?», zdaj sem pa radoveden, kdo ste, gospod?», odgovori pesnik, «Jaz sem samozavestno. To je bil zdaj skromni planinski slavec v zadregi. Ko pa mu pove svoje ime, skoči Levstik izza mize ter ga zgrabi z obema rokama: «Gregorčič! Dobrodošel! Živijo!» Potem pa zakliče: «Metka! Tu sem, ki te mizi nima, da nesestj nobeden drugi gost!» In pozvarjara se potem odlična moža do polnoči.

či in še drugi dan je povabil Levstik Gregorčiča na sprehod po okolici Ljubljane, kjer sta preživela v prijateljskih razgovorih nekaj prezanjivih ur.

Vatroslav Holc piše kasneje še tole: «Levstik je bil posebejlen protivolje. Ako ga je kdo ujezil, rjovel je kakor razjarjen lev. Kadarkoli se mu je umirila togota, bil je krotak in pohljeven kakor mlado jagnje. Da, Levstik je bil grozan v navadnem življenju, tolko bolj pa v svoji ljubezni, ki je prišla pesniška vzdušnost, zlasti pa v svoji ljubezni ni poznal nobene mere. Ne samo, da je v dokaz ljubezni zahteval vsakovrstne nemogoče žrtve, trpinčel je v svoji neizmerni ljubosumnosti s preblestnimi sumnjami in ko se je naposled Franja Kosirjeva omožila z drugim, jo je obsopal Levstik s kopico strupenih strel.»

Levstikov neupogljivi značaj je prišel namreč takrat do tiste skrajnosti, ko je začel polagoma dobivati neormalne poteze. Postajal je vedno bolj nervozen, živčno razravan in čudaški. Mrko je preždel v svoji licejski knjižnici, kjer je bil skriptor, vse dneve in se ob najmanjšem ropotu na vso moč razburil. Rohnel je nad študenti, metal za njimi polena in jih skušal na vse načine ustrojavati. V svoji knjigi «Vzori in boja» označuje Jože Debevec Levstika takole:

«Ko pridemo v drugo nadstropje, tedaj gremo po prstih proti bralni sobi. Gorje nam, ako bi ropota-

li! V bralni sobi so gospod Levstik. Ako prav tiho ne pridemo do vrat, prikorakajo vsi jezni, odpro vrata in nas pože. Noben se skoraj dihati ne upa, ko čakamo pred vrati, da udari ura ena. Tedaj se namreč oglasi gospod Levstik: Naprej! A kaj se je zgodilo danes štirinajst dni. Cakali smo po navadi pred bralno sobo, Neki ljubljanelec je bil poreden ter se je igral s kljuko. Gospod Levstik so zavpili: «Mir! Ne kaj časa je bilo vse tiho. A oni dijak prisitne še enkrat na kljuko. V sobi so zakrpalili Levstikovi čevlji vrata se naglo odpro in preden smo mogli mi dobro zbežati, je letelo debelo poleno za nami. V bralni sobi sedimo kakor pribiti. Nobeden si ne upa ganiti se. Zadržaj je eden poleg mene premetavali liste, pa so prišli gospod Levstik in mu vzele knjigo, njega pa poglali.»

Svojo zaročenko imenuje Levstik v pisnih angeli, drugič pa jo ožmerja s čarovnico, ki ga je omežila s svojimi čarovinami. Oči-ta ji celo, da mu je ona v pismu poslala bolezen. Toda to je že čas, ko se Levstikov značaj mračiti um, iz te dobe je ohranjen Levstikov dnevnik, v katerem si je zapisoval podatke o koleri, katere se je tako bal, da ga ne bi napadla. Vanj si je zapisoval podatke o vremenu, zlasti o mrazu in dežju, ki sta verjetno povzročala hudo trpljenje njegovi bolni duševnosti. Zanjde dni svojega življenja je bil Levstik izred-

no izčrpan in nemiren. «Levstik je bil neznošen,» pripoveduje isti Vatroslav Holc. «Bilo je kaj ganljivo, prav bolešno, kako se je Levstik bal umreti, in v svoji bojazni pred smrtjo je rabl vsakovrstna domača zdravila, dočim se je umetnih lekov branil na vse pretege.»

Vlak bratstva in enotnosti

Bilo je pred dvajsetimi leti... Nacističisti so zasedli Jugoslavijo, in začela se je gonja proti prebivalstvu, ki je imelo samo to krivdo, da je globoko ljubilo svojo domovino in svobodo. Prve žrtve nacističnega terorja so bili Slovenci s Stajerske. Ko bi se spomnili vseh vladov, ki so peljale prebivalce iz raznih krajev Stajerske v izgnanstvo v Srbijo. To so bili žalostni odhodi in marsikdo od izseljencev se ni nikoli več vrnil v svoj rojstni kraj.

Prav v teh dneh — po več kot dvajsetih letih — so se Slovenci izseljenci zopet odpravili v Srbijo, toda tokrat s čisto drugačnimi občutki. In o tem transportu naj tokrat poročamo nekaj skopih besed tudi mi.

Vlak bratstva in enotnosti so ga imenovali organizatorji. In res je bil to vlak bratstva in enotnosti — vlak okrog 650 bivših stajerskih izseljencev, ki so se v četrtek 14. septembra odpravili v Srbijo, da obiščejo kraje, kjer so preživel vojno ter da predvsem obiščejo tiste, ki so jim v tistih težkih trenutkih nadomestili dom ter jim nudili pomoč in gostoljubnost.

O vlak bratstva in enotnosti so v teh dneh poročali vsi jugoslovanski časopisi, jugoslovanska televizija pa je posnela prizore prisrčnega srečanja med slovenskimi gosti in srbskimi gostitelji. Bilo je to doživetje, ki ga udeleženci ne bodo nikoli pozabili. V teh dneh, ko je govora o atomskih bombah in nevarnosti nove vojne, je imel vlak enotnosti in bratstva še globlji pomen — govori je o želji nas vseh po miru in bratstvu sožitju ter o trani odločnosti, da se za vedno obranimo vojne in njenih grozot.

Kdo je dal pravzaprav pobudo za ta vlak enotnosti in bratstva? Lahko rečemo, da so bili pobudniki izseljenci sami in pa prebivalci tistih krajev Srbije, kjer so stajerski izseljenci preživel vsa vojna leta. Tako so se najprej izmenoma obiskali novinarji, nato so sledili medsebojni obiski železničarjev in končno je sledilo še povabilo, naj bi prišli vsi bivši izseljenci na skupen obisk v Srbijo.

Rečeno — storjeno. Novinarji v Mariboru so bili med tistimi, ki so imeli pri organizaciji glavno besedo. Organizacija tega izleta je terjala od vseh določen trud in poštovanosti, a na koncu je bilo vse urejeno — dobili so na razpolago svoj vlak in to je bila osnova za nadaljnjo izpolnitev izleta.

Predvideno je bilo, da se bo za izlet pripravilo okrog 500 bivših izseljencev, pa se jih je prijavilo okrog 650. Bili so to ljudje iz raznih krajev Stajerske, ki so hoteli obiskati kraje svojega izgnanstva in obupati spomine z gostoljubnimi in dobrih domačin. Ker je bilo med udeleženci največ starih oseb je bilo v vlak preiskrbljeno za vso udobnost. Se zabave in petja ni manjkalo, saj so imeli s seboj celo male harmonikarje in pevce.

Tako je vlak bratstva in enotnosti odpeljal v četrtek 14. t. m. zvečer iz Maribora. Po poti je pobiral še ostale udeležence. Sprejem, ki so ga bivši izseljenci doživeli že v Beogradu je bil tak, da ga nihče med navzočimi ne bo pozabil. Bili so ponovno priča za legendarne srbske gostoljubnosti. Poln peron otrok in odraslih, ki so pričakali goste s šopki rož in majhnimi zastavicami. Podraščanje in stiskanje rok ni bilo konca ne kraja. Za slovo so zaigrali še harmonikarji.

To je bil pa šele začetek, kajti glavni sprejem je čakal bivše izseljence na vseh postajah, kjer so izstopali — Jastrebac, Kruševac, Jagodina, Čuprija itd. Povsod polni peroni domačinov, ki niso prikrivali svojih čustev in svojega veselja.

43 izseljencev, ki so izstopili v Kruševcu je pričakalo na primer več kot 1000 ljudi. Podravila sta jih podpredsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva in predstavniki Zveze borcev, nato pa so goste namestili v lepih vikend hišicah, ki jih je dala na razpolago kruševska tovarna zagonov in traktorjev «14. oktober» na Jastrebcu — to je planini, ki je podobna Pohorju ter je od Kruševca oddaljena 20 km.

Podoben je bil sprejem na vseh ostalih postajah. Povsod so gostitelji kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj goste postregel svojim dragim gostom. Program bivanja je bil zelo pester — polaganje vencev na grobove žrtve fašizma, koncerti ter druge kulturne prireditve in pa obiski starih znancev in prijateljev. Povsod so bivše izseljence pričakali z odprtimi rokami.

Res ganljivo je bilo videti nekdanje prijatelje, kako so se objemali in poljubovali ter si med solzami govorili: «Eh brate, sečas li se?».

To je bil samo začetek obujanja grenkih, pa tudi veselih spominov. Mize v hišah gostiteljev so se kar šibile od dobrot, ki so jih pripravili za svoje ljube goste. In pripovedovanja ni bilo več konec. Vsak je hotel povedati svoje — gostje iz Slovenije so hoteli izraziti svojo hvaležnost, domačini — gostitelji pa svoje veselje, da so zopet v družbi tistih, s katerimi so delili dobro in slabo v času vojne.

Stiri dni je trajal obisk bivših izseljencev v Srbiji — toda bili so prekratki tako za goste kot gostitelje. S solznimi očmi so se pozdravljali ter si segali v roke z obljubo, da se čimprej zopet vidijo — tokrat v Sloveniji.

Nad 500 metrov dolgi «Vlak bratstva in enotnosti», ki je obsegal 16 udobnih pulmanov se je v ponedeljek 18. t. m. zopet vrnil v Maribor. Pričakali so ga svojci in prijatelji udeležencev izleta, ki so lahko stisnili navdušeno pripovedovanje vseh o sprejemu, ki ga ne bodo nikoli pozabili.

Zagonetna smrt mladih delavk

Radioaktivne ure

Za posledicami poškodb je umrl tudi iznajditelj fosforescentnega barvila za ure

Kdo ne pozna ure, ki se ji ponaša svetiljo številke in kazalci, da je moč videti tudi v temi koliko je ura. Take ure so zelo pripravne, zato so se tudi priljubile. Svetleče kazalce in številke imajo zapestne in žepne ure, a tudi budilke. Dolgo ni nikomur prišlo na misel, da bi utegnile biti take ure nevarne zdravju osebe, ki jo nosi. Toda nekaj let je tega, ko so strokovnjaki za atomsko energijo postali pozorni tudi na to majhno napravo.

Leta 1959. je ameriška komisija za atomsko energijo namreč odkrila, da je v prodaji take žepne ure, ki izžarevajo radioaktivne žarke, ki prenašajo na človeka toliko radioaktivnosti, da je za njegovo zdravje nevarno. Spritno tega so v Ameriki začeli strogo nadzorovati izdelovanje ur s svetlečimi številci, a tiste, ki so bile že pripravljene za prodajo, so morali nemudoma uničiti.

Toda, kdo ve, če se je to v resnici zgodilo in če se le ni brezvestnim trgovcem posrečilo nekaj teh nevarnih ur spraviti med ljudi.

V čem pa so te vrste ur tako nevarne za človekovo zdravje?

Leta 1915. je še zelo mladi ameriški učenjak dr. Sohotsky iznašel snov, s katero je namazal številke in kazalce na uri, da so se v temi svetili. Ta snov je mešanica cinkovega sulfata in neznatne množine radia.

Kmalu zatem so v državi New Jersey ustanovili tovarno za izdelovanje te «svetleče barve», s katero so mazali številke in kazalce ur.

To delo pravzaprav ni bilo prav nič težavno, le nekoliko pazljivosti je bilo pri tem potrebno. V ta namen so zaposlili mlada dekleta, stara največ 20 let, a mnoge so komaj imele 15 let. To je bila najcenejša delovna moč.

Delo res ni bilo zamotano, zato se je vsaka teh mladih deklet že po nekaj dneh naučila z eno potezo premazati s tankim čopičem kazalec ure ali številko. Da pa je bil čopič vedno lepo očiščen, ga je delavka spriti obilnic. Komu je v tistem času prišlo na misel, da bi utegnili biti tako početje zdravju hudu nevarno. Toda...

Polagoma in neprestano se je s tem nabirala radioaktivna snov v telesu teh delavk. Šele šest let pozneje so se pojavila prva znamenja bolezni. Vendar pa so bila tako nenavadna, da so vsi zdravniki zmejavali z glavno. Stali so pred uganiko, ki si je niso vedli razložiti.

Šele nekaj let pozneje se je neki znanstvenik približal resnici, ko je opazil na dlesnih enet ne- srečnih deklet poškodbe, ki nikakor niso normalne pri 24-letnem človeku. Bolnico je poslal nemudoma v bolnišnico, kjer sta dva specialista ugotovila, da je

rana na dlesni nastala zaradi radioaktivnega izžarevanja.

Sprito se ugotovitve so brz posumili, da gre pri tem za obolenje, ki je v zvezi z delom teh deklet. Prav tisti čas je umrla že deseta teh nesrečnih delavk. Zdravniki so preiskali fosforescentno barvo dr. Sohotskega, zatem pa so tudi natanko pregledali tudi trupla vseh umrlih delavk, katera so veleli izkopati.

Izvid preiskave je bil presenetljiv. Dognali so namreč, da je bilo v telesu sleherne umrlih delavk 14 mikrogramov radioaktivne snovi, ki je vsebovala 2 mikrograma čiste radia.

Lahko si mislimo koliko radia je v tistih šestih letih pošlo nekaj tisoč deklet, ko so nič hudega sluteč z usnicami šilile čopič. Takrat so se namo v državi New Jersey, marveč po vsej Ameriki, govorili po vsej smrtonosni barvi.

Leta 1928. je umrla za posledicami poškodb, ki jih je dobil od te smrtonosne snovi tudi sam njen iznajditelj, dr. Sohotsky. Bilo mu je komaj 45 let.

Mnogo deklet je zapustilo to tako nevarno delo, a pet med njimi je vložilo proti lastnikom tovarne tožbo za odškodnino, ki so jo tudi prejeli. Toda leto za tem je vsa petorica podlegla poškodbam. Šele zatem so se oblasti zganile in zahtevale, da morajo biti delavke pri tem poslu zavarovane.

Dve 56-letni ženski sta lanskega leta umrli druga za drugo. In obe sta v mladih letih delali v oni glasni tovarni v New Jersey. Čeprav je že 35 let minilo, odkar sta opustili tisto nevarno delo, sta sedaj umrli zaradi poškodb, ki jih je povzročil radij, ki je bil od takrat v njunem telesu.

Na ta dva primera smrti je postal pozoren mladi fizik dr. Lester Barer, kateremu je komisija za atomsko energijo naročila, da raziskuje o posledicah, ki jih povzroča nuklearno izžarevanje na človeški organizem. Ko je po naključju bral v časopisni vest o smrti teh dveh žen, se je domislil, da bi bilo za znanost nadvse koristno, če bi mogel preiskati vse tiste ženske, ki so pred mnogimi leti delale v tovarni dr. Sohotskega, in so še vedno žive. Do sedaj se mu je posrečilo najti že okoli 400 takih žensk, katere sedaj skrbno proučuje in morda se bo že v kratkem izvedelo kaj več o uspehu njegovega dela.

«To razumem, da so bile take poškodbe pri delavkah, ker so pač radioaktivno snov naravnost uživale», poroča morda kdo, «toda, kako more svetleče številke ure biti nevarna zdravju človeka, ki tako uro nosi».

Predvsem moramo vedeti, da ni vsaka ura, ki se

ji svetijo številke in kazalci, zdravju nevarna. Gre predvsem za take ure, ki so pobarvane z radioaktivno snovjo.

Po dognanijh mednarodne komisije za radiološko varstvo, ki zajema vse države na svetu, ne sme človek v vsem svojem življenju prejeti v svoje telo več kot 2 «rema», radioaktivnosti. Tako ura pa, ki jo človek nosi pri sebi, denimo 10 ur dnevno, izžareva tolikšno radioaktivnost (če pri tem upoštevamo samo žarke gama), da je dobi telo v enem letu 18 remov in 250 miliremov. To je 9-krat več, kot je sme biti v telesu v vsem življenju. Ako pa upoštevamo še žarke beta je moč izžarevanja dvakrat tolikšna. In to je tudi več kot je dobi atomski strokovnjaki, ki se ukvarjajo z radioaktivnimi snovmi poklicno.

Ko nam je vse to znano, laže razumemo nevarnost takih ur. To je namreč v tem, ker izžarevajo in vnašajo v človekovo telo velike množine radioaktivnosti, ne da bi se tega zavedali.

Neki učenjak je o tem dejal tole:

«V enem letu odda te vrste ura 131 milijard elektronov, ki zadevajo zlasti plodnostne žleze. Vsak žarek gama lahko povzroči mutacijo živih celic. Nevarnost ni zgolj v tem, da more povzročiti neplodnost, marveč v tem, ker se posledice tega prenašajo na potomce osebe, ki je bila izpostavljena izžarevanju. Poškodba genov se utegne prenašati od roda do roda».

Ni torej najhujše to, da povzroči radioaktivno izžarevanje smrti, marveč v tem, da so med potomci takega človeka pohabljeni, da se rodijo, lahko tudi v poznejših rodovih, slaboumni, ali drugače nerazviti deformirani otroci.

Vidi se torej, da človek niso nevarne samo atomske bombe, temveč še mnogi drugi viri radioaktivnega izžarevanja. A teh žarkov ne more človek zaznati z nobenimi svojimi naravnimi čutili; niti jih ne more videti ne otipati ne okusiti. In preden občuti, da nekaj z njegovim zdravjem ni v redu, je po navadi že prepozno.

ZVŠIN.

Zanimivost v Londonu

Voščeni kipi

Vsak turist, ki obišče London, si prav gotovo ogleda muzej Madame Tussaud. V tem muzeju je največja zbirka voščenih kipov na svetu.

Marie Groscholtz, ki se je rodila v Strasburgu leta 1761, se je naučila od svojega strica modelirati vošče. Ta je namreč ustanovil v Parizu «Muzej voščenih kipov». Njena izredna nadarjenost je zbudila pozornost Elisabethe, sestre takratnega francoskega kralja Ludvika XVI, ki jo je poklical v Versailles. Tu je Marie postala Elisabethina učiteljica, tajnica in prijateljica.

Ko je v Franciji nastala revolucija, so tudi njo zaprli v zapore «La Force». Ostala je živa samo zaradi tega, ker so jo revolucionarji prisilili, da je oblikovala iz voska vse glave komaj giljotiniranih aristokratov, ki jih je iz Versailles tako dobro poznala. V muzeju je še danes razstavljenih več teh kipov, kakor tudi se-kira giljotine, ki je tiste čase posekala toliko glav.

Ko je po končani revoluciji Marie Groscholtz prišla iz zapora, ni imela več ne družine ne prijateljev. Nekaj časa za tem se je poročila s Francoisom Tussaudom, od katerega se je po nekaj letih ločila. Z njim je imela dva

sinova, ki sta pozneje postala njena sodelavca v oblikovanju kipov iz voska. Leta 1802 se je preselila na Angleško. S seboj je ponesla 36 svojih najboljših kipov in je v Londonu ustanovila muzej, ki je postal stalni sedež njene zbirke.

Sedanja glavni umetnik muzeja je Bernard Tussaud, pravnuk ustanovitelja Madame Tussaud.

Vsi kipi so do potankosti podobni osebam, na katere spominjajo. Kostumi in arhitektonska ozadja terjajo včasih po več mesecev raziskovanj, zato da se ugotovi točnost nekaterih potankosti, ki bi se lahko zdele nepomembne.

Človek, ki si te kipe ogleda, ima občutek, da ima pred seboj žive ljudi. Poseben vtis pa se dobi v «Sobi grozot», kjer je najbolj grozotna zbirka morilcev. Muzej ima stalno zbirko, razdeljeno v «Dvorano kraljeve», «Dvorano slik» in «Sobo grozot». Manjši prostor pa je za sedanje popularne ljudi. Zato je prav gotovo posebna čast imeti svoj kip v tem muzeju. Znak padanja popularnosti pa je, ko kip kake osebnosti uničijo.

Za kipe v «Dvorani kraljev», so kolikor mogoče izdelali oblike iz enakega

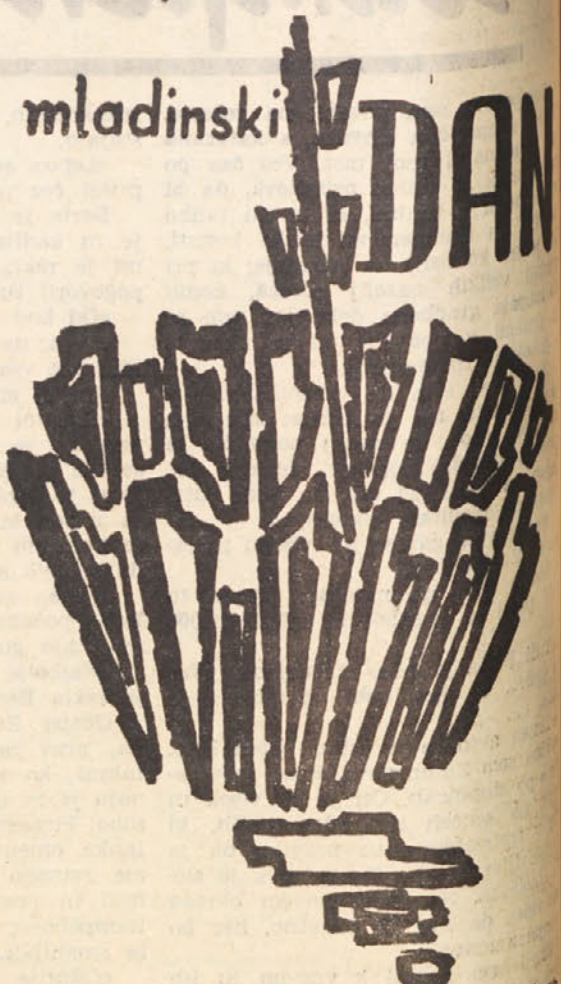
Na stadionu 1. maj se bo zbrala mladina iz Koroške, Beneške Slovenije, Goriške, Trsta in Slovenije

Drugič se bo letos v oktobru zbrala na veličastnem drugem MLADINSKEM DNEVU na stadionu «Prvi maj» mladina iz Trsta in vseh okoliških vasi, iz Goriške in Beneške Slovenije; prišli pa bodo tudi gostje iz Koroške in obmejnih področij Slovenije. To bo drugi tak dan, ki mu daje prav prisotnost mladine iz najoddaljenejših krajev izredni pomen in tudi vsebino.

Pripravljalni odbor je že pripravil okvirni program tega dne. Že dopoldne se bodo pričela športna srečanja iz raznih panog in se bodo nato nadaljevala tudi v popoldanskih urah.

Proti večeru pa bo uradni del dneva, ko si bodo sledili pozdravi mladincev z raznih področij in ko bo vsa slovenska mladina podčrtala svojo nedeljnost, željo za zdravim kulturnem, gospodarskim in socialnem razvoju.

Sledil bo živahni in veseli kulturni spored, na katerem ne bodo nastopili samo Tržačani, temveč tudi Goričani in

Korošci. Mladinski dan se bo zaključil s prosto zabavo orkestra, s plesom in petjem.

GRAFOLOG ODGOVARJA

LEPA JE VIPAVSKA DOLINA: Ste prebrali ljenega karakterja, kateri kaže na ustajenost, zaupanje, premišljenost, pogreša pa se vrniti. Opaziti pa je tudi rahlo razdraženost živčevja. Češar niso malenkostne motnje določenih organov posebnega. Nastopajo — sicer obdobjno — krasi, jajoči notranji boji, katere vam uspe z močnej pregneti, ne da bi o tem imelo okolje kaj vedeti. Ne smete biti slavohepnji v pretirani obliki; bi si nakopali negotovanje svojih predpostav ter bi prišli pozneje do cilja.

ZAKAJ ČAKALA BI NA MAJ: Nahajate na Vašem mišljenju v nekakšnem začaranem krogu, dar rešitev problema ni težka; spreminite določeno načrt in pričnite na novo. Pazite, da ne bi zaradi sentimentalnega razburjenja do resničnosti pirov; to ni imelo slab vpliv v družini. Zato se v situaciji izognite z dobro voljo, katere pa imate izobilju, samo če jo hočete poiskati. Nikoli ne dajte zadovoljiti sami s seboj ali s svojim lastnim ležati na dobljenih lovorikah je slaba taktika!

TRAVA ZELENJ: III. V tem primeru je potrebno poudariti prirojene pozitivne lastnosti prizadevanja. Z nadaljnjim izpolnjevanjem samega sebe dosegla zavidljive uspehe, posebno še ker je v sedanjih letih brez vsakih posebnih težav dosegla nove višave in nam spomin deluje še v polni moči. Do tega uspeha je tukaj mogoče priti še v prihodnosti, zato, ker je oseba zelo natančna in ima resnično sistematskega dela. Prav to pa je pri razvijanju ligenčnega napredka določeno osebo velikega pomena.

TRAVA ZELENJ: IV. Tu moramo opaziti, da češnja nesigurnost, lahko bi rekli nestalnost, vendar je še časoma sicer prešla, vendar je v sedanjih letih kak računati z omejenim dejstvom. Ogibati se diskusij in različnih kritik, ker bi moglo razviti stopanja nepravilnega gledišča priti do neljubega rekanja. Uresničitve osebnih pobud bodo prišlo v samostojnost, vendar je prireditelj z reševanjem problemov. Najti mora pot, katere bo pripeljalo večje harmonije z določeno osebo in do prihodnosti obstoječe ovire.

HOROSKOP

Veljaven od 25. septembra do 1. oktobra

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Razmere za srečne zadeve ne bodo prav ugodne. Ne boste mogli držati obljube, zaradi česar boste v zadregi. Priložnost za potovanje. V poslovnih zadevah boste lahko dosegli uspeh. Novice.	LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če se boste znašli pravilno obnašati, si boste pridobili simpatije osebe, ki vam je zelo pri srcu. Negotovost v poslovnem delu. Lahko računate na uspeh neke svoje osebne pobude.	STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Srečanje s stari prijatelji. Lep uspeh v poklicnem delu in napredovanje, čeprav boste naleteli na nekatere ovire in nevesitosti. Vseelo razpoloženje v prijateljski družbi.
BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nepričakovani obisk. Zaskrbljenost zaradi nekega zadeva poslovnega značaja. Vesela vest, ki jo pričakujete, bo prišla, toda z malo zamudno.	DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Nepričakovano srečanje z osebo, ki jo že več časa poznate, bo dalo povod za novo ljubezensko razmerje. In nove načrte, Paziti morate bolj na svoje interese. Privlačite si nekaj počitka, da ne boste preveč trpeli živci.	KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Lepe priložnosti za uredati srčnih zadev, paziti je morate na osebo, ki vam nasprotuje. V poslovnih zadevah bo dosegel lepe uspehe, kdor bo dovolj pogumen in samozavesten. Priložnost za izlet.
DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) V srčnih zadevah se boste znašli na razpotju. Odločate sami, brez nobenega vpliva. Uresničili boste nekatere svoje zamisli poslovnega značaja. Naleteli boste na malenkostne ovire. Pismo.	TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Vzburili boste simpatije v neki osebi; okoliščine vam bodo zelo pomagale. Imeli boste polne roke dela in ne boste bili vsemu kos. Lepa priložnost za zabavo in razvedrilo.	VOĐNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Dobili boste zanimive informacije o osebi, ki vas zanima. V poslovnem delu boste naleteli na nekatere ovire in boste morali uporabiti vse svoje sile, ker vam nekdo zelo nasprotuje.
RAK (od 23. 6. do 22. 7.) V neki kočljivi ljubezenski zadevi se boste diplomatsko izognili neprijetnim posledicam. Zaskrbljenost, katerim boste lahko premagali finančne težave. Uporabite vsa svoja sredstva.	SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Harmonija z drago osebo in lepe priložnosti za stvari, ki so vam najbolj všeč. Zadoščenje v poklicnem delu, ker boste dosegli lep uspeh. Prijetne novice, ki vas bodo zelo razveselile.	RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Navzvali boste nove sentimentalne vezi. Sprejmite prijazno vabilo, ker vam ne bo žal. Zanimive in koristne priložnosti za uspeh v poklicnem delu.

KRIŽANKA

Letos je dosti manj grozdja kot lani zato pa bo vinska kapljica mnogo boljša

*V vaseh Brega in od Grljana do Devina se danes razlega vesela pesem trgačev
Na Krasu se bo trgategv začela prihodnji teden - Prizadeto zlasti črno grozdje*

malnarjevi hiši in voda iz
odnesla grušč, ki ga je bil
občina pred nekaj meseci na
vozila, ter mestoma izpral co-
stiaše do sten. Pot je za sed-
neuporabna. Podobno je v
liv rusil vaske potje in nje-
gove vode so odnesle zemlji-
tudi; z zemljiše pod vasjo. Ka-
se tiče poti, smo mnjenja, da
naj bi se zlasti one na str-
minah asfaltirale; edino tak-
cestišča bi bila trajne vred-
nosti.

Ker ni vas še zgubila vsi
jega kmečkega značaja — z
to skrbni nekaj pridnih km-
tov, in je trta še vedno
išča ljubljena kultura, ki ji v
nagradniki posvečajo vsi mo-
goco prizadevnost, bo leto-
ni pridelek po količini še
manjši, po kakovosti pa bol-
ši od lanskega. Upamo, da
globoča, ki se je v manjšem
ghegu pojavila, bo za zav-

14. snovni dežnik, 15. gozdna
val, 16. zelna rastlina z me
natim plodom, 18. nevarn
stnje, odločni trenutek, 1
živinska krma, 22. hudo
23. zagnusiti, odvratno napr
viti, 26. žitna bolezen, 31. v
lika celina, 32. Napoleono
politična tvorba v naših kr
jih, 33. po nazivu, po nasi
vu, 35. denarna enota Šve
ske, 38. okrašan podredn
veznik, 39. okras moške gl
40. glavna oseba v Gotovbe
operi Ero z onega sveta, 4
pripovedne pesni, 43. črno
ni sestav (množ), 48. mo
im, 50. angleško pivo, 5
pridržala, 54. nekritično p
pričanje, 56. ugovor, pritož
57. madžarsko moše ime, 5
razpolagati, 59. elektroda,
kockasi poglavar, 62. kriti
del stavbe (dvoj.), 64. izola
iz 65. otroško yozilo na

Pritožbe Križanov zaradi Brojnice

stojni organi. Gostinci pa ne izražajo nezadovoljstva in prišepujejo največje razloge. Navajeni so za eno od največjih število Avstrijcev, so se letos ball, da bo njihova odsotnost zaradi političnih trenj za Južno Tirolsko povzročila zastoj v prometu. Ker pa ni nobena stvar tako slaba, da bi se nekeje ne izkazala za dobro, je prišlo k nam nepričakovano večino Švicarjev, Francozov, Angležev ter Italijanov. Vse je naš kar navdušili. Italijanom je bilo žal, da so svoje letne počitnice do sedaj preživljali v alpskih krajih in niso vedeli, da je tukaj tako lepo. Tudi s potrebo in cenami so bili turisti na splošno zadovoljni, slišali pa smo laskevce, ki so se na splošno v privatnih stanovanjih, kar je zelo razširjeno. (Nismo pa slišali nikakih izjav od nekaterih naših sobodajalcev; pritoževali so se o brezobzirnosti, nadomestni in neredu od strani nemških turistov).

Na splošno pa so se turisti pritoževali zaradi plaže. Ta je majhna in vsako leto za toliko manjša, za kolikor se pomnoži število kopalcev. Tudi je neurejena. O tej važni zadevi je tisk že pisal in jo smatramo za nujno. Naravne je to obalo dovolj bogato obdaruja, kar pa glede na zadnje njen obdajalec še vedno manjka, je treba dodati in odstraniti čimprej, ki so tujcemsko prometu v največjo oviro (kamnolom Cassale).

DOBERDOB

gajajte omročnikov

večerja. Vsega mi
mi treni osmiciam, so bili g
sti zadovoljni, a s to letin
bo še bolj, ker pričakuj
mo, da bo sok imel vsa svo
stva dobre pijače. Sicer pa j
to glede na našo odlično le
in kakovostne sorte naših v
vinogradov tudi povsem razum
ljivo. Kaže, da se gospodarj
s trgatvijo ne bodo penigali
saj vedo, koliko so za dobro
ti vina vredni zadnji lepi se
tembrski dnevi.

OSLAVJE

Ta teden smo začeli s trga
vijo po naših vinogradih. Co
prav nas avgusta ni obiskal
toča kot področje okrog K
mina, pa bo vendarle pride
lek dokaj manjši kot ponavi
di zaradi neugodnega vreme
ne spomladi.

NABREŽINA

Bilo je nekaj primerov ne
godovanja, češ da je bila

RESITEV KRIZANKE
IZ PREJSNJE STEVILKE
DOVORANO: 1. kastei, 1. promile, 13. srk, 16. osve
17. krivce, 18. prem, 19. si
la, 20. statina, 21. Plase,
teki, 23. kleveta, 24. srob
25. točilec, 27. meritev, 29.
51. velicam, 33,2 keramik,
Ru, 37. kmetik, 39. tonalit,
Osp, 43. rimlec, 45. nihale
7. sloniki, 49. crvanec, 51.
b. Koroš, 53. onarj,
Hvar, 55. očita, 56. prati
57. plane, 58. kiti, 59. plani
60. klatež, 61. metiram,
Nikolaj, 64. Ce, 66. temot,
68. kosovec, 70. klevetaneč,
repinec.

NAVPIČNO: 1. kost, 2. ask
3. svakov, 4. telček, 5. ake
6. la, 7. prav, 8. ritem, 9.
tek, 10. minaret, 11. ica,

Pri nas z zanimanjem pričakujemo odgovor goriske prefekture na predlog občinskega sveta za preimenovanje nekaterih ulic v Dobrodojstvo. Kot znano, so med novimi predlogi tudi imena slovenskih kulturnih mojstrov. Pred časom je prefektura oddala sedem predloženih imen po uradni poti, vendar se je odločila samo eno in sicer: Ulica mučenikov, druge pa so bile odbila. Upamo, da bo seveda kaj boljše.

Sadjar se zave švedske tse takrat, ko opazi ovele sadike. Taka sadika se da zlahka izravnati in takrat se vidi, da imajo linija korenin. Odgrizel jih je voluhar. Voluhar je podobno odgrizel rje, ki kot krt, pod zemljo. Podlastel je edina izval, ki more v voluharjev ročaj, kjer ga tudi zadavi.

Tudi jarebice, fazani in podobne živali perjast so smeje, ki so jim pomagali, da so pri učiuevanju ogrevi, črvo, ki se je razširila v druge žuželke, razen od grzdje. Zato je prav, da jih ne preganjamo niti pri nepotrebnem ne plašimo, da zlasti, da kosci ob kosniji pazijo, da ne poškočudo med njihovi gnezdo, če je kje med travo.

Odveč je pri tem omenjati zgolj pevke, ki jih ponekod izpolizje iz lovskie strasti tako hvaljahlkiselno učiuejajo. In vendar se natanko ve, da

počinskih kolonij (deskupina) slaba hrana. Ti prvašanje ne zanima le prazade starše, ampak vsa jnost ter je zato bolj obučiljava zaveda kot pa menprizade starše, ki to resizirajo. Stvar je resnikakšno.

Otroci so dobivali predpasane obroke, oziroma tolikšno in takšno hrano, da so z njim dobili zadostno količino klorlorji. Tudi je ugotovljeno, kaj je bila hrana okusno pripravljena. Komur ni obrok zadostoval, lahko dobi dodatke. Na splošno pa je hrana otrokom zadostala. O vzorni skoli in redu v koloniji pa se izrazili zelo pohvalno pristojni organi.

Vse osebe — in to tudi v drugih počinskih kolonij — pa je enotno v mnenju, da je nekakaj to mladine skrajno ravnavanje, izbirčne in zahtevne. S hrano ji je težko ustrešati in disciplina, ki sta

le, 13. strab, 14. resor, 15. kn
tić, 17. klevatir, 18. plovila, 1
slečeni, 21. premah, 23. k
nika, 24. stanici, 26. Ilirija, 2
ironija, 30. troskok, 32. M
van, 34. kilovat, 38. usloč
33. keratin, 40. Tebanec, 4
purite, 44. carinik, 46. na
žem, 48. netitve, 50. nikak
53. oramen, 54. hlajen, 56. n
ta, 57. placi, 59. prot, 60. klo
62. ime, 64. ose, 66. uk, 68. n
70. ce.

SALEŽ

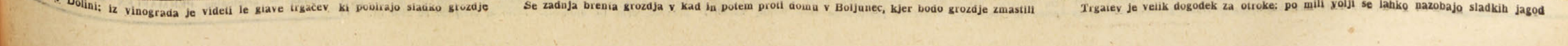
Delavci ustanove SELA
konjuju v naši vasi ure
tve kanalizacije ter asfaltir
nje vseh poti. Ko bodo d
in povsem končana, bo v
pridobila na svoji zunanji p
dobi.

Delo za ureditev in asfal
ranje bo veljalo okoli 3 m
tijeone lir.

svakem skupnem življenju
nujno potrebni, pa sta jim so-
vražnika. Domov se vrnejo
nezadovoljni in matere, ki jim
iz neke slepe ljubezni vs
verujejo, njihovo izpoved vs
premišljeno raznašajo v svoji
soseščini. Takšni starši naj
se raje ravnali po onih star-
ših (materah), ki poznajo h
be svojih otrok in so bile z
skrbno nadzorstvo, za hrano
red in disciplino vodstvu ko-
lonije hvaležni.

PODGORA

Lani in predlanskim se mnogo govorilo o smradu, prihaja od nove rajonske tovarne v naši vasi. Sedaj se tem skoro ne govori in piše več, vendar pa to ni pomeni, da je smrad izginil. Res, da so ga z nekaterimi ukrepi nekoliko omejili, vendar pa se ga večkrat občasno daleč v mesto.

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z našimi občinstvom ali s pomočjo našega nepozabnega

Karla Briščka

Posebna zahvala darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin in ga spremlili na smertni zadnji poti.

Prosek, 24. septembra 1961.

Zaljubljeni družini BRISCIK in MILČEK

Pri **MADALOSSO** v Trstu, Ul. Torbenaška 7.
vokal XXX Oktobre.

dobite vsakovrstno **POHISTVO**, otroške **VOZNIČKE**
žimnice - originalne **PEHMAFLEX** - Cene ugodne

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi oče in stari oče

Anton Kalc

Pogreb pokojnika bo danes, t. j. t. m. ob 16.30 iz hiše zastolje — Trebče št. 112.

**Zaljubljeni družini
KALC in ZAGAR**

Trebče, Opčine, Melbourne,
4.9.1961.

— redni zbirni pisni vsemi evropskim knjižnicam
— najemanje bookeing stora

potom svojih poslovanj

LJUBLJANA, SEPA
NOVAGORICA, MAR
JESENICE, MAR
PREVALJE, RAB
ZAGREB, SARAJE
BEOGRAD, ZRENAV
NOVI SAD SUBOT

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z namizno občustvovali ob smrti našega nepozabnega

Karla Briščka

Posebna zahvala darovalcem cvetja ter vsem, ki so na tak ali drugačen način počastili njegov spomin in ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Prosek, 24. septembra 1961.

Zaljubljeni družini BRISCIK in MILAN

Priloga: v Trstu, Ul. Torbena 6, vloga XXX Oktobra.

MADALOSSO

dobite vsakovrstno POHISTVO otroške VOZILNEŽNICE — originalne PEHMAPLEX — Cene upoštevajo

SPORT

Danes na stadionu «Prvi maj»

Mednarodni turnir v ženski odbojki

Komur prija odbojka in predvsem komur je pri srcu delovanje športnega združenja Bor temu danes ne sme uiti, izredna prilika, da prisostvuje mednarodnemu ženski turnirju, ki bo na obnovljenem igrišču stadiona «Prvi maj». Poleg ženskih ekip Bora, Casa della Lampada in odbojarskega kluba Ljubljana, bosta nastopili tudi moški ekipi domačega Bora in tržaških gasilcev.

Razpored današnjih srečanj je naslednji:
ob 8.30: BOR — CASA DELLA LAMPADA
ob 9.30: BOR — GASILCI (moški ekipi)
ob 10.30: CASA DELLA LAMPADA — LJUBLJANA
ob 11.30: BOR — LJUBLJANA

OD TU IN TAM

TENIS

Resy Riedel
državna prvakinja

MILAN, 23. — Resy Riedel je danes osvojila naslov državne prvakinja v tenisu. Nova prvakinja je v odličnem finalnem srečanju premagala Leo Pericoli s 6:4 in 6:1.

V igri moških parov sta Tacchini in Maggi odpravila dvojico Pietrangeli — Bergamo v petih setih. V drugem polfinalnem srečanju pa sta Jacchini in Piro odpravila par Lazzarino — Antinori.

Izida polfinalnih tekem sta naslednja:
Jacchini — Piro: Lazzarino — Antinori 6:2, 6:4, 6:2;

Tacchini — Maggi: Pietrangeli — Bergamo 6:4, 6:4, 4:6, 4:6, 6:3.

Popoldne bi moralo biti finalno srečanje. Tacchini in Maggi sta prišla na igrišče, a sta zaprosila za odložitve tekme. Izjavila sta namreč, da sta preučenjena. Po pravilniku bi morala zmaga pripasti drugi dvojici, toda Jacchini in Piro sta športno pristala na odložitve. Finale moških dvojic bo tako v ponedeljek.

ORODNA TELOVADBA

Smrt olimpijca
Romea Nerija

RIMINI, 23. — Bivši član italijanske telovadne reprezentacije in olimpijec Romeo Nerij je danes jutro umrl v bolnici v Riminu, kjer je bil že nekaj tednov na zdravljenju.

Nerij, ki je imel 58 let, je bil v kliniki v pričakovanju dvojne operacije. Včeraj pa je nepričakovano izdihnil. Pokojni je bil zelo znan v športnih krogih še posebno ker je na olimpiadi v Los Angelesu dosegel celo prvo mesto. V zadnjih letih je bil trener orodnih telovadcev nekega društva.

NOGOMET

Milan, 23. v drugem kolu turnirja za italijanski pokal, bodo odigrali naslednje tekme:

Spal-Verona, Udinese-Nova, Milan-Modena, Lecce-Bari, Padova-Brescia, Juventus-Prato, Palermo-Lazio, Sampdoria-Napoli, Bologna-Catanzaro, Catania-Messina, Atalanta-Florentina, Mantova-Venezia.

Italijansko atletsko prvenstvo

Riccijevi dva naslova v metu krogle in diska

Tržačanka Skabarjeva četrti v metu krogle in šesta v disku

TURIN, 23. — Nobenega posebnega rezultata med drugim dnevom italijanskega atletskega prvenstva. Med ženskami je Riccijeva odvela Patternostri naslov v metu krogle in je odbrala v disku, medtem ko je v daljini zmagala.

Atletika 1500"7 (nov rek. prvenstva): 2. Riccio (Car Milan) 151"4; 3. Barberis (Fiat) 151"6; 4. Sicari (Mongibello Catania) 151"9; 5. Tamiozzo (Marzotto Valdarno) 152"5.

DISK (Ženske)
1. RICCI (IMEC Bergamo) 48,71 m (nov rek. prvenstva); 2. Fancello (CUS Firenze) 39,56; 3. Cogoi (GUALF-Videm) 37,23; 4. Bondesan (CS Fiat) 36,56; 5. Rametta (Libertas Turin) 36,18; 6. Skabar (Ginnastica-Trst) 35,33.

V izločitvenih predtekkih bi 200 m so zmage pripadle favoritom. Najboljši čas je dosegel v drugi skupini Sardi, medtem ko Berruti se ni preve trudil.

Izida današnjih tekem so naslednje:

KROGLA (Ženske)
1. RICCI (IMEC Bergamo) 13,04 m; 2. Paternoster (A.S. Roma) 12,49; 3. Cogoi (Videm) 11,40; 4. Skabar (Ginnastica-Trst) 11,39; 5. Forcellini (CS Fiat) 11,38.

DALJINA
1. VETTORAZZO (G. Atletica Treviso) 52,82 m; 2. Galli (CS Fiat) 50,30; 3. Archenti (Sport Italia Milano) 54,8; 4. Turba (Snam Metaloplasti) 54,2; 5. MORALE (Colin Mestre) 51,72; 6. Castiglione (Fiamme Oro Padova) 52"4; 7. Catala (CUS Pisa) 52"8; 8. Cavelli (Edera Forlì) 53"5; 9. Frinelli (Centrale-Rim) 53"5.

1000 M MOSKI
1. BIANCHI (Pro Sesto

1. VETTORAZZO (G. Atletica Treviso) 52,82 m; 2. Galli (CS Fiat) 50,30; 3. Archenti (Sport Italia Milano) 54,8; 4. Turba (Snam Metaloplasti) 54,2; 5. MORALE (Colin Mestre) 51,72; 6. Castiglione (Fiamme Oro Padova) 52"4; 7. Catala (CUS Pisa) 52"8; 8. Cavelli (Edera Forlì) 53"5; 9. Frinelli (Centrale-Rim) 53"5.

1. BIANCHI (Pro Sesto

NOGOMET DANES

ITALIJANSKO PRVENSTVO

A liga
Atalanta — L. R. Vicenza
Fiorentina — Udinese
Mantova — Lecce
Milan — Sampdoria
Padova — Inter
Palermo — Venezia
Roma — Catania
Spal — Juventus
Torino — Bologna

B liga
Alessandria — Brescia
Catanzaro — Messina
Cosenza — Bari
Genoa — Simmonza
Lucchese — Napoli
Modena — Lazio
Novara — Como
Parma — Reggina
Pro Patria — Prato
Sambenedettese — Verona

C liga
Skupina A: Biellese - Portenone; Cremonese - Vittorio Veneto; Fanfulla - TRIESTINA; Ivrea - Pro Vercelli; Marzotto - Sanremese; Messina - Treviso; Saronno - Legnano; Savona - Casale; Varese - Bolzano.

JUGOSLOVANSKO PRVENSTVO

I. ZVEZNA LIGA
Dinamo — Vojvodina
Velež — Hajduk
Sarajevo — Crvena zvezda
Partizan — Vardar
Beograd — Borac
Novi Sad — Rieka

II. ZVEZNA LIGA
Proleter — Sibenik
Celik — Varteks
Borovo — Lokomotiva
Maribor — Trešnjevka
Split — Zeljeznica
Sloboda — Karlovac

SCL
Ilirija — Ljubljana
Celje — Slovan
Rudar — Kladivar
Gorica — Sobotia
Odrin Krim — Kovinar
Triglav (Kr.) — Triglav (Lj.)

(*) samo 1. razred;
(**) ne vozi ob nedeljah.

VIDEM-DUNAJ
-SALZBURG
-MUENCHEN

ODHODI
3.45 A Videm - Trbiž
5.18 A Videm - Trbiž
6.16 D Videm - Trbiž
6.21 A Videm

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE-MILAN

PARIZ-RIM-BARI

ODHODI

5.32 A Cervignano - Portogruaro

6.10 R Bologna - Milan (*)

6.35 D Benetke - Turin

8.48 R Benetke - Rim

10.14 DD Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz

10.24 A Portogruaro - Cervignano - Benetke

13.34 A Cervignano - Benetke

14.52 D Benetke - Milan - Pariz

16.35 D Bari - Benetke

16.50 A Tržič - Portogruaro

17.40 DD Benetke - Pariz

18.38 A Tržič - Portogruaro

19.22 A Tržič - Cervignano

20.50 R Benetke - Milan

22.10 DD Benetke - Milan - Genova - Ventimiglia - Marseille - Mestre - Bologna - Rim

24.00 DD Calalzo - Trbiž - Videm (**)

1.07 D Videm

7.06 D Videm - Trbiž - Dunaj - Hamburg

9.45 A Videm

12.20 D Videm

12.30 A Videm

13.55 DD Calalzo (*)

14.30 A Videm

16.12 D Videm

17.28 A Videm

19.06 D Videm

19.45 D Videm - Benetke - Muenchen

20.28 A Videm

21.32 A Videm

7.05 A Videm

8.06 A Videm

8.23 D Videm

9.11 A Videm

9.48 D Videm

11.59 A Trbiž - Videm

15.08 A Videm

15.56 A Videm

18.28 DD Trbiž - Videm

19.42 A Videm

21.03 A Videm

22.47 A Videm

23.10 D Hamburg - Dunaj - Videm

24.00 DD Calalzo - Trbiž - Videm (**)

1.07 D Videm

(*) vsak dan od 1. do 31. avgusta, ob sobotah od 2. do 9. in od 16. 12. do 24. 2.

(**) vsak dan od 1. do 31. avgusta, ob nedeljah od 25. 6. do 30. 7. in od 3. 10. do 9. ter od 17. 12. do 25. 2.

OPCINE-LJUBLJANA

-BEOGRAD

ODHODI

0.19 D Opčine - Reka - Zagreb - Beograd

7.22 A Opčine - Ljubljana

8.28 D Opčine - Reka - Ljubljana - Beograd - Atene - Istanbul

11.57 DD Opčine - Reka - Ljubljana - Beograd - Atene - Istanbul

13.41 A Opčine

18.00 A Opčine

20.00 A Opčine

20.20 D Ljubljana - Beograd

5.30 D Beograd - Zagreb - Opčine

7.13 A Opčine

9.40 D Beograd - Ljubljana

11.24 A Opčine

17.18 A Opčine

17.28 DD Istanbul - Atene - Beograd - Ljubljana - Reka - Opčine

20.06 D Ljubljana - Opčine

21.48 A Opčine

R - rapido; DD - brzec; D - brzec; A - potniški

DARWIL

Najnoviji izum moderne tehnike
Superautomatic s 57 rubini

Preko 50 vrst najboljših
švicarskih ur Vam jamči:

izredno natančnost

izredno vzdržljivost

izredno nizko ceno

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

TRAJANJE POTOVANJA 15 dni

AGENZIA MARITTIMA MEDITERRANEA, Via

no 41, Trst - telefon 24-188

OLIVER LA FARGE: SPECIALITETA

MONSIEUR DUCLOSA